

Helsingin yliopisto
Lääketieteellinen tiedekunta

Filosofian lisensiaatin tutkinto
Sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutus

Opinto-opas

LUKIJALLE

Helsingin yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa on voinut 1.8.2008 lähtien suorittaa filosofian lisensiaatin tutkinnon, johon sisältyy sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutus (asetusmuutos 221/1994 14 a §/28.9.2000).

Tämä opinto-opas koskee

- a) opiskelijoita, joille on lääketieteellisessä tiedekunnassa myönnetty filosofian lisensiaatin tutkinnon suoritusoikeus 1.8.2015 lähtien ja**
- b) opiskelijoita, joille on lääketieteellisessä tiedekunnassa myönnetty opinto-oikeus sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutukseen 1.8.2015 lähtien. Näissä tapauksissa filosofian tai tekniikan lisensiaatin tai filosofian tai tekniikan tohtorin tutkinto on suoritettu aiemmin.**

Sairalamikrobiologin erikoistumiskoulutusta ei voi suorittaa osana filosofian tohtorin tutkintoa. Opiskelija voi kuitenkin halutessaan hakeutua tohtorikoulutukseen ja täydentää lisensiaatintutkimusta väitöskirjaksi sen jälkeen, kun hän on suorittanut filosofian lisensiaatin tutkinnon. Tällöin lisensiaatin tutkinnon opinnot hyväksytään sellaisenaan tohtorin tutkintoon.

Soveltuvan lisensiaatin tai tohtorin tutkinnon jo suorittaneet voivat hakea suorittamaan sairaalamikrobiologin erikoistumisopinnoita. Erikoistumisopintojen jälkeen lisensiaatin tai tohtorin tutkinnon suorittaneille annetaan erillinen todistus sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutuksen suorittamisesta.

Tässä oppaassa esitellään filosofian lisensiaatin tutkinnon tutkintorakenne, tutkintovaatimukset sekä koulutuksen hallintojärjestelmä.

Sisällysluettelo

1 FILOSOFIAN LISENSIAATIN TUTKINTO	
Sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutus.....	3
1.1 Tutkintorakenne.....	4
1.2 Tieteelliset jatko-opinnot	4
1.3 Erikoistumiskoulutus	5
1.3.1 Erikoistumiskoulutus (4 vuotta)	5
1.3.2 Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus 80 h (8 op)	7
1.3.3 Valtakunnallinen sairaalamikrobiologien pätevyyskuulustelu	8
2 OPINTO-OIKEUDEN HAKEMINEN	9
3 TODISTUKSEN JA PÄTEVYYDEN HAKEMINEN.....	10
3.1 Filosofian lisensiaatin tutkintotodistus	10
3.2 Todistus sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutuksesta.....	10
3.3 Nimikesuojan anominen	10
4 HALLINTO JA YHDYSHENKILÖT	11

1 FILOSOFIAN LISENSIAATIN TUTKINTO

Sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutus

1.1 Tutkintorakenne

Filosofian lisensiaatin tutkinto, johon sisältyy sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutus, koostuu kahdesta osa-alueesta:

- tieteellisistä jatko-opinnoista, jotka koostuvat lisensiaatintutkimuksesta ja 60 opintopisteen laajuisista opinnoista ja
- erikoistumiskoulutuksesta, joka koostuu neljän (4) vuoden käytännön palvelusta ja 80 tunnin (8 op) laajuisesta teoreettisesta kurssimuotoisesta koulutuksesta ja kuulusteluista. Erikoistumiskoulutukseksi hyväksytään ainoastaan perustutkinnon (FM, MMM tai ETM) jälkeinen koulutus ja/tai työkokemus.

1.2 Tieteelliset jatko-opinnot

Tieteelliset jatko-opinnot koostuvat lisensiaatintutkimuksesta ja 60 opintopisteen laajuisista opinnoista.

Lisensiaatintutkimus

Opiskelija valitsee yhdessä ohjaajan kanssa sopivan tutkimusaiheen, joka liittyy käytännön laboratoriotyöhön. Lisensiaatintutkimukseksi voidaan hyväksyä a) tiedekunnan riittäväksi katsoma määrä tieteellisiä julkaisuja, jotka käsittelevät samaa ongelmakokonaisuutta, ja niistä laadittu yhteenveto tai b) vastaavat tieteelliset kriteerit käsittävä monografia.

Lisensiaatintutkimuksen laajuus on noin puolet väitöskirjasta. Tyypillisesti osatöistä koostuva lisensiaatintutkimus sisältää kaksi osatyötä ja yhteenveto-osan. Osatöiden on pääsääntöisesti oltava julkaistuja korkeatasoisissa kansainvälisissä vertaisarviointia käyttävissä tieteellisissä sarjoissa tai aikakauslehdissä. Yhteenveto-osan laajuus on noin puolet väitöskirjan yhteenveto-osan laajuudesta. Kahdesta osatyöstä toisen on oltava hyväksytty julkaistavaksi. Ainakin toisessa osatyössä tutkimuksen tekijän on oltava ensimmäinen kirjoittaja.

Monografiamuotoinen lisensiaatintutkimus on tieteellinen esitys, jolla on yksi kirjoittaja ja joka perustuu itsenäisen tutkimustyön aikaisemmin julkaisemattomiin tuloksiin ja täyttää vastaavat tieteelliset kriteerit kuin osajulkaisuista koostuva lisensiaatintutkimus.

60 opintopisteen laajuiset opinnot

60 opintopisteen laajuisiin opintoihin voi sisällyttää ja/tai hyväksyttää:

- valtakunnallisen sairaalamikrobiologien pätevyyskuulustelun 40 op (lisensiaatinkuulustelu)
- erikoistumiskoulutuksen 80 tunnin (8 op) laajuisen kurssimuotoisen koulutuksen
- työnhajaajan henkilökohtaista ohjausta, 2 op
- toimipaikkakoulutusta (esimerkiksi laboratorion omat seminaarilaisuudet ja kirjallisuusseminaarit), enintään 6 op
- vapaavalintaisia jatko-opintoja, jotka yhdessä toimipaikkakoulutuksen kanssa muodostavat vähintään 10 op kokonaisuuden (esim. alan valtakunnalliset koulustilaisuudet, kotimaiset tai ulkomaiset konferenssit).

Ks. myös lääketieteellisen tiedekunnan jatkokoulutuksen opetustarjonta:

www.med.helsinki.fi/tutkimus_jatkokoulutus/tieteellinen_jatkokoulutus/opetustarjonta.html

Mikäli kurssin tai konferenssin laajuutta ei ole määritelty, voi arvioinnissa käyttää seuraavia ohjeita:

- luennot (luentotunti = 45 min.): 10 tuntia = 1 op
- yksi kokouspäivä = 0,5 op

Ks. myös opintopisteiden laskemisohejeet:

www.med.helsinki.fi/tutkimus_jatkokoulutus/docs/tieteellinen_jatkokoulutus/Opintopisteidenlaskeminen.pdf

1.3 Erikoistumiskoulutus

Erikoistumiskoulutus, joka koostuu neljän (4) vuoden käytännön palvelusta ja 80 tunnin (8 op) laajuisesta teoreettisesta kurssimuotoisesta koulutuksesta ja kuulusteluista, jakautuu seuraavasti:

- 1) Erikoistumiskoulutus (4 vuotta)
  - Käytännön palvelu
  - Toimipaikkakoulutus
- 2) Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus 80 tuntia (8 op)
- 3) Valtakunnallinen sairaalamikrobiologien pätevyyskuulustelu (lisansiaattikuulustelu)

Sairalamikrobiologin erikoistumiskoulutuksen tavoitteena on, että koulutuksen jälkeen sairaalamikrobiologi kykenee toimimaan sairaalamikrobiologin tehtävässä siten, että hän

- hallitsee mikrobiologiset tutkimusmenetelmät ja tulosten käytön pääperiaatteet
- hallitsee laboratoriotutkimusten laadunvarmistuksen ja laadunhallinnan pääperiaatteet
- osoittaa perehtyneisyyden terveydenhuollon hallintoon ja toimintajärjestelmiin
- kykenee kehittämään alansa laboratoriotoimintaa
- hallitsee alueellisen laboratoriotoiminnan yleiset periaatteet ja niiden toteuttamisen
- kykenee toimimaan alansa opettajana terveydenhuoltohenkilöstön koulutuksessa.

1.3.1 Erikoistumiskoulutus (4 vuotta)

Erikoistumiskoulutukseen sisältyy käytännön palvelu ja toimipaikkakoulutus.

Aiemmin suoritettu tohtorintutkinto korvaa erikoistumiskoulutuksesta kuusi (6) kuukautta.

Sairalamikrobiologien yliopistollisen koulutuksen katsotaan alkavan siitä, kun opiskelija valitaan ensimmäisen kerran erikoistuvan sairaalamikrobiologin virkaan tai toimeen tai kun hän ensimmäisen kerran toimii koulutusoikeudet omaavassa laboratoriossa erikoistuvan sairaalamikrobiologin viran tai toimen sijaisena vähintään yhden (1) kuukauden ajan.

Kun opiskelija on saanut nimityksen erikoistumisvirkaan tai toimeen, hän hakee FL-tutkinnon suoritusoikeutta (sis. sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutuksen) tiedekunnan ohjeiden mukaisesti.

Sairalamikrobiologin erikoistumiskoulutus on suunniteltava koulutuspaikassa yhdessä kouluttajan kanssa niin, että siitä muodostuu tarkoituksenmukainen kokonaisuus ottaen huomioon opiskelijan aikaisemman kokemuksen ja opinnot sairaalamikrobiologin toimintaa ajatellen. Koulutuksen on sisällettävä käytännön perehtymistä kliiniseen laboratoriotyöhön, seminaareja ja seminaariesitelmää, perehtymistä alan kirjallisuuteen ja osallistumista tutkimus- ja kehitystyöhön sekä klinikkakokouksiin.

Käytännön palvelu

Käytännön palvelun koulutuspaikkoja ovat kliinisen mikrobiologian erikoislääkärijohtoiset laboratoriot, jotka toteuttavat koulutusvaatimusten mukaista koulutusohjelmaa ja joissa kouluttajana toimii sairaalamikrobiologi tai kliinisen mikrobiologian erikoislääkäri.

Koulutusajasta vähintään yksi vuosi on suoritettava yliopistosairaalaa palvelevassa kliinisen mikrobiologian laboratoriossa.

Käytännön palvelua koskevia yleisiä määräyksiä

Palveluajat

Koulutukseksi hyväksytään ainoastaan perustutkinnon jälkeinen koulutus ja työkokemus. Erikoistumiskoulutus suoritetaan ensisijaisesti kokopäivätyössä. Koulutukseen hyväksytään myös osa-aikaista (esimerkiksi 50 %:sta) palvelua. Tällöin koulutusaika vastaavasti pitenee. Erikoistumiskoulutuksen aikana tehtävää mikrobiologian alan opetus- tai tutkimustyötä voidaan hyväksyä vastuuhenkilön päätöksellä erikoiskoulutukseen enintään puoli vuotta (6 kk). Lyhin erikoistumiskoulutukseksi hyväksyttävä palvelujakso on yksi kuukausi (kalenterikuukausi tai 30 päivää).

Keskeytyksien vaikutus

Kunakin koulutusvuonna sairaudesta tai muusta pätevystä syystä pidetystä virkavapaudesta, äitiys-, isyys- ja vanhempainlomasta tai opintovapaasta tentin lukua varten voidaan lukea koulutukseen yhteensä yksi kuukausi, mikäli virkamääräys on voimassa. Yhdestä äitiys-, isyys- tai vanhempainlomasta voidaan lukea koulutukseen vain kuukausi, vaikka loma jakautuisi eri vuosille. Yksityisasian vuoksi otettu virkavapaus pidentää palvelua virkavapauden ajan.

Palvelu ulkomailla

Osa erikoistumiskoulutukseen kuuluvasta palvelusta voidaan suorittaa ulkomailla. Koulutusohjelman vastuuhenkilö päättää palvelun hyväksymisestä kuultuaan sairaalamikrobiologien erikoistumiskoulutuksen neuvottelukuntaa.

Suoritusten vanheneminen

Erikoistumiskoulutukseen kuuluvat palvelut sekä opinnot vanhenevat kymmenessä (10) vuodessa. Valtakunnallinen pätevyyskuulustelu vanhenee neljässä (4) vuodessa. Erityisestä syystä opiskelija voi saada pidennystä suoritustensa voimassaoloon (esim. äitiys- ja vanhempainloma). Hoitovapaan osalta palvelujen vanhenemisessä voidaan pidennyksenä huomioida äitiys- ja vanhempainrahaan oikeuttava aika (noin yksi vuosi).

Toimipaikkakoulutus

Toimipaikkakoulutuksen tavoitteena on antaa jatkokoulutettavalle mikrobiologille riittävät perustiedot ja -taidot diagnostisen mikrobiologian osa-alueilta, jotta hän saavuttaisi kyvyn itsenäiseen ja kriittiseen työskentelyyn diagnostisen mikrobiologian erikoistehtävissä. Koulutusaikana käydään lävitse diagnostisen mikrobiologian keskeinen sisältö sekä käsitellään ajankohtaisia aiheita. Opetusmuotoina ovat luennot, seminaarit, demonstraatiot ja henkilökohtainen ohjaus. Toimipaikkakoulutus suunnitellaan henkilökohtaisena koulutusohjelmalla, joka huomioi koulutettavan taustan.

Toimipaikkakoulutus muodostuu seuraavasti:

Koulutettavan on osallistuttava diagnostiseen laboratoriotöihin ja sen kehittämiseen. Hän osallistuu säännöllisesti kouluttajansa seurassa kliinisten yksiköiden ja laboratorioden yhteiskokouksiin siten, että koulutettava saa palautteen tutkimusten vaikuttavuudesta potilaan diagnostiikassa. Koulutukseen tulee myös sisältyä riittävässä laajuudessa perehtymistä sairaalahygieniaan, epidemiologiaan, laboratorion laatujärjestelmiin, laadunhallintaan sekä laboratorion ja sairaalan tietojärjestelmiin. Koulutettava on myös kouluttajansa kanssa osallistuttava alueelle suuntautuvaan tukilaboratoriotöihin.

Toimipaikkakoulutuksen sisältö

1. Laboratoriotyöskentely

Käytännön sairaalamikrobiologina toimiminen ja siihen kuuluvien johto- ja organisaatiotehtävien hoitaminen edellyttää menetelmien sekä niihin liittyvien virhelähteiden ja laitteiden tuntemista. Parhaiten koulutus toteutuu, kun koulutettava osallistuu laboratoriotutkimuksista vastaavan henkilön ohjauksessa laboratoriomenetelmien käyttöönottoon ja evaluointiin sekä niiden ylläpitoon ja laadunvarmistukseen. Nimenomaan tässä koulutuskohdassa koulutettavan aikaisempi kokemus mikrobiologian tutkimustyössä ja aikaisempi kokemus koulutukseksi hyväksytyissä työpaikoissa vaikuttavat oleellisesti tarvittavan koulutuksen sisältöön. Koulutettava ei voi saada yksin vastuuta työpisteestä, vaan hänellä tulee koko ajan olla tukena kouluttaja, joko sairaalamikrobiologi tai kliinisen mikrobiologian erikoislääkäri.

2. Ammattikirjallisuuden opiskelu

Kouluttajan on heti koulutuksen alussa osoitettava koulutettavalle vaadittava kirjallisuus, jotta koulutettava voi systemaattisesti koko koulutuksensa ajan opiskella koulutusohjelmansa kannalta ajankohtaista kirjallisuutta.

3. Tieteellinen tutkimus- ja kehitystyö

Koulutettavan on kouluttajansa johdolla perehdyttävä tutkimus- ja kehitystyön periaatteisiin sekä aktiivisesti osallistuttava laboratoriotöihin ja potilashoitoa jo lyhyellä aikavälillä hyödyttävien projektien toteuttamiseen.

4. Seminaariesitelmien pitäminen

Koulutettava on velvollinen pitämään erikoiskoulutuksen pääaiheisiin liittyviä seminaariesitelmiä laboratorion seminaaritilaisuuksissa ja kirjallisuusseminaareissa kaksi tai kolme kertaa vuodessa.

5. Osallistuminen projektityöskentelyyn

Koulutettava työskentelee asiantuntija- tai projektiryhmissä, jotka voivat olla joko laboratorion sisäisiä tai esimerkiksi laboratorion ja klinikoiden välisiä, laboratorion ja tietotekniikkaosaston välisiä tai laboratorion ja talousosaston välisiä. Koulutettavalle tulee antaa myös vaativia selvittely- ja yhteenvetotehtäviä.

6. Opetustyö

Koulutettavan on osallistuttava työpaikkakoulutuksen opetustyöhön.

1.3.2 Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus 80 h (8 op)

Opintojen tarkoitus on syventää alan osaamista ja muodostaa erikoistumisen kannalta mielekäs kokonaisuus. Opiskelija laatii alustavan opintosuunnitelman, ja koulutusohjelman vastuuhenkilö tarkistaa opintosuunnitelman tutkintoon soveltuvaksi. Opinnot hyväksytään tutkintoon osallistumistodistuksien perusteella kuitenkin vasta siinä vaiheessa, kun opiskelija hakee todistusta koulutuksen suorittamisesta.

Teoreettiseksi kurssimuotoiseksi koulutukseksi ei voi hyväksilukea toimipaikkakoulutusta.

Opinnot jakautuvat kliinisen mikrobiologian erikoisalan teoreettiseen koulutukseen (60 h) ja hallinnon teoreettiseen koulutukseen (20 h).

Hallinnon koulutusta on oltava vähintään 20 tuntia. Se järjestetään pääsääntöisesti yhteisenä kaikille lääketieteen koulutusaloille. Hallinnolliseksi koulutukseksi hyväksytään myös koulutettavan osallistuminen koulutuslaboratorion johtoryhmien tai ohjausryhmien kokouksiin (korkeintaan 5 tuntia). Lisäksi vastuuhenkilön hyväksymänä voidaan myös muita kursseja hyväksyä hallinnon koulutukseksi. Tiedekunnan hyväksymät hallinnon koulutukset löytyvät hakupalvelunkautta:

http://www.med.helsinki.fi/ammattillinen_jatkokoulutus/erikoistumiskoulutus/erikoistuville.html

Kurssien ja luentojen aihepiirit ovat seuraavat:

- terveydenhuoltoa koskeva lainsäädäntö
- terveydenhuollon organisaatio
- terveydenhuollon suunnittelu
- terveydenhuoltoon ja sairaanhoitoon liittyvä talous ja hallinto
- terveydenhuollon kustannuslaskenta
- atk:n hyväksikäyttö terveydenhuollon eri sektoreilla.

1.3.3 Valtakunnallinen sairaalamikrobiologien pätevyyskoulustelu

Erikoistumiskoulutukseen kuuluu valtakunnallinen sairaalamikrobiologien pätevyyskoulustelu (lensiaattikoulustelu). Pätevyyskoulustelu järjestetään kolme kertaa vuodessa: kaksi kertaa keväällä ja kerran syksyllä. Pätevyyskoulustelua koordinoi Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan opintotoimisto.

Pätevyyskoulusteluun ilmoitaudutaan Internetissä sähköisellä ilmoittautumislomakkeella viimeistään viisi (5) viikkoa ennen kuulustelua. Ajankohdista ja ilmoittautumismenettelystä saa lisätietoja lääketieteellisen tiedekunnan verkkosivulta

http://www.med.helsinki.fi/ammattillinen_jatkokoulutus/erikoistumiskoulutus/ilmoittautuminen_kuulustelu.html

sekä Helsingin yliopiston valtakunnalliselta erikoislääkärikuulustelun yhdyshenkilöltä (med-erikoistumiskoulustelu@helsinki.fi).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia riippumatta siitä, milloin opiskelija on saanut opinto-oikeuden. Vaatimuksia päivitetään kahden vuoden välein. Tarkista ajantasainen listaus uusimmasta opinto-oppaasta.

Valtakunnallisen pätevyyskoulustelun kuulusteluvaatimukset:

Kirjat (viimeisin painos):

1. Huovinen, Hedman, Heikkinen, Järvinen, Meri, Vaara, toim: Mikrobiologia (Duodecim)
2. Hedman, Heikkinen, Huovinen, Järvinen, Meri, Vaara, toim: Infektiosairaudet (Duodecim)
3. Hedman, Heikkinen, Huovinen, Järvinen, Meri, Vaara, toim: Immunologia (Duodecim)
4. Murray, Baron, Jorgensen, Landry, Pfaller, toim: Manual of Clinical Microbiology (ASM)
5. Detrick, Hamilton, Folds, toim: Manual of Molecular and Clinical Laboratory Immunology (ASM)

Aikakauslehdet (kolmen viimeisen vuoden ajalta):

1. Journal of Clinical Microbiology
2. Journal of Infectious Diseases
3. Clinical Infectious Diseases
4. Journal of Antimicrobial Chemotherapy

5. Alaan liittyvät artikkelit kotimaisissa lääketieteellisissä aikakauslehdissä (Aikakauskirja Duodecim, Suomen Lääkärilehti)
6. Terveydenhuollon lainsäädäntö kliiniseen laboratoriotöihin liittyviltä osiltaan; esim. Terveydenhuollon lainsäädäntö 2010 (Edita Publishing Oy)

2 OPINTO-OIKEUDEN HAKEMINEN

Sairaalamikrobiologikoulutuksen perusvaatimuksena on pääsääntöisesti filosofian maisterin, maa- ja metsätaloustieteiden maisterin tai elintarviketieteiden maisterin (FM, MMM tai ETM) tutkinto pääaineena yleinen mikrobiologia (bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta, HY) tai mikrobiologia (maatalous- ja metsätieteellinen tiedekunta, HY).

Tämän lisäksi sellaiselta hakijalta, jolla on biotieteellinen maisterintutkinto pääaineena muu kuin mikrobiologia, tarvitaan syventävät opinnot (ns. sivulaudatur, 120 op) yleisestä mikrobiologiasta sekä 6 kk:n työharjoittelu mikrobiologian alalla ja lisänäyttö tieteellisestä toiminnasta (erikoistymisen lisäksi esim. osallisuus tieteellisessä artikkelissa tai sivutyön ohjattu täydennys pro gradu-tutkielmaksi).

Hakija voi hakea koulutukseen, kun hän on suorittanut vaaditun perustutkinnon ja hänet on valittu sairaalamikrobiologian erikoistumiskoulutustoimeen, virkaan tai viransijaisuuteen tai hän on toiminut koulutustoimessa, virassa tai viransijaisuudessa vähintään yhden (1) kuukauden.

Opinto-oikeuden hakulomake:

www.med.helsinki.fi/tutkimus_jatkokoulutus/tieteellinen_jatkokoulutus/filosofia_lisensiaatti.html

Hakemuksen liitteet:

- virallinen jäljennös perustutkintotodistuksesta, jos tutkinto on suoritettu muualla kuin Helsingin yliopistossa
- virallinen jäljennös aiemmin suoritetusta filosofian lisensiaatin tai tohtorin tutkinnon todistuksesta, jos tutkinto on suoritettu muualla kuin Helsingin yliopistossa
- Lisensiaattityön ohjaajan tai ohjaajien hyväksymä yhden sivun mittainen lisensiaattitutkimuksen tutkimussuunnitelma, josta käy ilmi tutkimuksen tausta, kysymyksenasettelu ja tavoitteet, pääasiallisesti käytettävät menetelmät, tutkimuksen merkitys ja aikataulu. Lisensiaattitutkimuksen tutkimussuunnitelmaan pätevät samat ohjeet kuin väitöskirjan tutkimussuunnitelmaan. Ohjeet löytyvät tieteellisen jatkokoulutuksen verkkosivuilta:
http://www.med.helsinki.fi/tutkimus_jatkokoulutus/docs/tieteellinen_jatkokoulutus/Tohtoritoimikunnan%20ohjeet%20tutkimussuunnitelmasta.pdf
- Kopio eettisen toimikunnan tai koe-eläintoimikunnan lausunnosta (tarvittaessa)
- Henkilökohtainen opintosuunnitelma
- Kopio määräyksestä koulutusvirkaan tai työtodistus

Tutkintotodistuskopioiden on oltava virallisesti oikeaksi todistettuja. Muiden kopioiden on oltava kahden henkilön oikeaksi todistamat.

Hakija laatii alustavan opintosuunnitelman, ja koulutusohjelman vastuhenkilö tarkistaa opintosuunnitelman tutkintoon soveltuvaksi. Opinnot (palvelut, teoreettiset kurssimuotoiset koulutukset ja muut suoritteet) hyväksytään tutkintoon työ- ja osallistumistodistuksien perusteella kuitenkin vasta siinä vaiheessa, kun opiskelija hakee todistusta filosofian lisensiaatin koulutuksen suorittamisesta tai pelkästä sairaalamikrobiologikoulutuksen suorittamisesta.

Päätöksen FL-tutkinnon opinto-oikeuden myöntämisestä tekee lääketieteellisen tiedekunnan tohtoritoimikunta hyväksyttyään tutkimussuunnitelman. Mikäli hakija hakee opinto-oikeutta pelkkään sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutukseen, opinto-oikeuden myöntää lääketieteellisen tiedekunnan dekaani.

Opinto-oikeuden saatuaan Helsingin yliopistossa aikaisemmin tutkinnon suorittanut henkilö ilmoittautuu normaalisti yliopistoon joko läsnä tai poissa olevaksi. Muualla ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut, joka ei aikaisemmin ole ollut kirjoilla Helsingin yliopistossa, kirjoittautuu ja ilmoittautuu yliopistoon toimittamalla opintotoimistoon opiskelijarekisterin perustietolomakkeen. Lomakkeen saa sähköpostitse, jossa ilmoitetaan opinto-oikeuden myöntämisestä. Jatkossa koulutettavan tulee ilmoittautua läsnä tai poissa olevaksi opiskelijaksi lukuvuosittain koko opintojensa keston ajan. Tietoa lukuvuosi-ilmoittautumisesta:

www.med.helsinki.fi/tutkimus_jatkokoulutus/tieteellinen_jatkokoulutus/lukuvuosi-ilmo.html

3 TODISTUKSEN JA PÄTEVYYDEN HAKEMINEN

3.1 Filosofian lisensiaatin tutkintotodistus

Suoritettuaan opinto-oppaan vaatimusten mukaiset opinnot opiskelija hakee todistusta tutkinnon suorittamisesta Helsingin yliopiston lääketieteelliseltä tiedekunnalta. Lääketieteellinen tiedekunta antaa hänelle todistuksen suoritettua filosofian lisensiaatin tutkinnosta, johon sisältyy sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutus.

Todistusta haetaan lomakkeella, joka on saatavissa Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan verkkosivuilta:

http://www.med.helsinki.fi/tutkimus_jatkokoulutus/tieteellinen_jatkokoulutus/filosofia_lisensiaatti.html

Hakulomakkeen liitteeksi on liitettävä nimikirjanote tai oikeaksi todistetut jäljennökset työtodistuksista, opinnoista, toimipaikkakoulutuksen teoreettisista osuuksista sekä pätevyyskuulustelun suorittamisesta.

3.2 Todistus sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutuksesta

Tohtorin tai lisensiaatin tutkinnon jo aiemmin suorittaneille annetaan erillinen todistus sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutuksen suorittamisesta.

Todistusta haetaan lomakkeella, joka on saatavissa Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan verkkosivuilta:

www.med.helsinki.fi/tutkimus_jatkokoulutus/tieteellinen_jatkokoulutus/filosofia_lisensiaatti.html (hakemus opintosuoritusten hyväksymiseksi).

3.3 Nimikesuojan anominen

Saatuaan yliopiston todistuksen sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutuksen suorittamisesta koulutettavan on haettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta (Valvira) oikeutta käyttää nimikesuojattua sairaalamikrobiologin ammattinimikettä.

Valviralle lähetetään vapaamuotoinen hakemus, jossa koulutettava hakee oikeutta toimia nimikesuojattuna sairaalamikrobiologina. Liitteeksi on liitettävä seuraavat virallisesti oikeaksi todistetut jäljennökset (maistraatti):

- virkatodistus (tai vastaava)
- todistus FM-, MMM- tai ETM-tutkinnosta

- todistus lisenssiaatin tai tohtorin tutkinnosta tai vastaavasta
- yliopiston antama todistus sairaalamikrobiologikoulutuksen suorittamisesta.

Hakemuslomake ja toimitusohjeet ovat Valviran verkkosivuilla:

www.valvira.fi/luvut/ammattioikeudet/hakemusohjeet/suomessa_koulutetut/sairaala-alkuiset

4 HALLINTO JA YHDYSHENKILÖT

Koulutusohjelman vastuhenkilö toimii koulutusohjelman asiantuntijana ja vastaa koulutusohjelman toteuttamisesta. Vastuhenkilö hyväksyy opiskelijan henkilökohtaisen koulutussuunnitelman sekä seuraa suunnitelman edistymistä.

Kouluttaja on laboratoriossa (koulutuspaikassa) kliinisen mikrobiologian erikoislääkäri tai sairaalamikrobiologi, joka vastaa osaltaan koulutettavan koulutussuunnitelman toteuttamisesta.

Lisensiaattityön ohjaajana voi toimia vastuhenkilön ja opiskelijan yhdessä valitsema henkilö. Lisensiaattityön ohjaajalla on oltava vähintään tohtorin tutkinto ja sairaalamikrobiologin tai kliinisen mikrobiologian erikoislääkärin pätevyys.

Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan opintotoimisto vastaa mm. käytännön asioista, jotka koskevat opinto-oikeuden ja tutkintotodistuksen myöntämistä sekä sairaalamikrobiologien pätevyyskuulustelun käytännön järjestelyjä.

Koulutusyksikkö eli yliopisto nimeävät yliopistolliset vastuhenkilöt ja kuulustelijat sekä antavat tutkintotodistukset koulutuksen suorittamisesta.

Koulutuspaikka on koulutusvaimusten mukaista koulutusohjelmaa toteuttava erikoislääkärijohtoinen kliinisen mikrobiologian laboratorio, jossa erikoistuva työskentelee.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto (Valvira) antaa koulutuksen suorittamisen jälkeen hakemuksesta oikeuden käyttää nimikesuojattua sairaalamikrobiologin ammattinimikettä.

Sairaalamikrobiologien erikoistumiskoulutuksen neuvottelukunnan tehtävänä on koordinoita sairaalamikrobiologien koulutusta ja antaa lausuntoja koulutuksen sisällön kehittämisestä.

Koulutusohjelman vastuhenkilö

Professori Mikael Skurnik
Puh. 02941 26464
mikael.skurnik (at) helsinki.fi

Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan opintotoimisto

Tieteellinen jatkokoulutus (filosofian lisenssiaatin tutkintoon liittyvät asiat)

Tiedesihteeri
Puh. 02941 26617

Opintoasiainsuunnittelija
Puh. 02941 26637

Ammatillinen jatkokoulutus (sairaalamikrobiologin erikoistumiskoulutukseen liittyvät asiat)

Opintoneuvoja
Puh. 02941 26625

Opintoasiainsuunnittelija
Puh. 02941 26720

Koulutuspäällikkö
Puh. 02941 26624

Sairaalamikrobiologien erikoistumiskoulutuksen neuvottelukunta

Puheenjohtaja

Sairaalamikrobiologi Merja Rautio, FT, Kliinisen mikrobiologian dosentti
HUSLAB
merja.rautio (at) hus.fi

Sihteeri

Sairaalamikrobiologi Vesa Kirjavainen, FM
SPR Veripalvelu
vesa.kirjavainen (at) veripalvelu.fi